

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mechlinia Illustrata Luce Miraculorum S. Francisci Xaverii
Orbis Utriusque Solis Ac Thaumaturgi Chronicis Distichis
evulgata Anno M.D.C.LXVI.**

Grumsel, Gérard

Mechliniae, 1666

De Primis Qvinque Miracvlis Approbatis Ab Illust[rissi]mo ac
Reverend[issi]mo Mechliniensium Archiepiscopo 10. Maii & 4. Novemb:
1660. Elegia Secvnda. Phreneticus sanae menti restitutus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11918

DE
 PRIMIS QUINQUE MIRACULIS
 APPROBATIS
 Ab Illust.^{mo} ac Reverend.^{mo}
 MECHLINIENSIVM ARCHIEPISCOPO

10. Maii & 4. Novemb: 1660.

ELEGIA SECUNDA.

Phreneticus sana menti restitutus.

CVLta IVVant, et aVlra pLaCent qVoqVe pIgnora CxLis:
 XaVerlo nVnC es tVta, MaLIna, tVo.
 LætaqVe sVCCessV tantI Mea tIbla CVLtVs
 EXILIt, et popVLo VVLt noVa gesta LoqVI.
 DICItE Iô Pæan! Cyrrhæ resonate sorores:
 PeLgICa nVnC posthaC InDIa faCta noVa est.
 XaVerII hIC VIVVnt, et aDhVC qVoqVe BraChIa fVLgent,
 BraChIa proDIGIIs InCLyta tora sVIs.
 Mors aLLIs pæna est, et post Data fVnera terræ,
 Ossa tegIt, tenebrIs et tegIt aCta sVIs:
 ADIICIt hIs VIVaX VItVs à funere robVr;
 Et totles VItaM spIrltVs IntVs habet.
 Vos erItIs testes, qVlbVs hanC eXerCVIt AVCtor;
 TVqVe VeL AVCtorI, Chara MaLIna, tVo.
 NeC tVa, CrVesenI, VVLgVs qVoqVe LIttera faLLET,
 NeC tVa IVrata FIXa sigILLA ManVs.
 VosqVe, MaChaonlo qVI pLVs eXCeLLItIs VsV,
 Gesta LIqVet rItV CVnCta probasse sVo.
 HæC ego propterea (tot enIm taCVIsse tonantIs
 signa nefas) ChronICO peCtIne faCta LoqVar,

ordiar

DE
 PRIMIS QUINQUE MIRACULIS
 APPROBATIS

Ab Illust.^{mo} ac Reverend.^{mo}
 MECHLINIENSIIUM ARCHIEPISCOPO

10. Maii & 4. Novemb: 1660.

ELEGIA SECUNDA.

Phreneticus sane menti restitutus.

Cultra juvant, & avita placent quoque Pignora Cælis:
Xaverio nunc es tuta, Malina, tuo.

Lætaque successu tanti mea tibia cultus

Exilit, & populo vult nova gesta loqui.

Dicite iô Pæan! Cyrrhæ resonate sorores:

Belgica nunc posthac India facta nova est.

Xaverii hîc vivunt, & adhuc quoque Brachia fulgent;

Brachia prodigiis inclyta tota suis.

Mors aliis pœna est, & post data funera terræ,

Ossa regit, tenebris & regit acta suis:

Adjicit his vivax virtus à funere robur,

Et toties vitam spiritus intus habet.

Vos eritis testes, quibus hanc exercuit Auctor;

Tuque vel Auctori chara Malina tuo.

Nec tua, *Crueseni* vulgus quoque littera faller,

Nec tua juratæ fixa sigilla manus.

Vosque; Machaonio qui plus excellitis usu,

Gesta liquet ritu cuncta probasse suo.

Hæc ego propterea (tot enim tacuisse Tonantis

Signa nefas) chronico pectine facta loquar.

orDIar eX rItV, qVo nos franCIsCe, saCeLLO
 EXVVIIIs DVCet neXa tabeLLa tVIs.
 NaM serles tanta est, Vt sI non esset & orDo,
 In LabyrInthæas Cogerer Ire Vlas.
 Vrbe fVIt IVVenIs ter senIs eDItVs annIs;
 VIDIt abhInC seX:as DVra prVIna nIVes.
 HVnC sVbItVs MentIs fVror aC VesanIa CepIt:
 QVI fVerat, LIngVæ nVnC proCVL VsVs erat.
 CLara reCensItIs Inerant DeLIrIa DICtIs;
 IaCrato stILLans Ibat ab ore LIqVor.
 QVIN aDeo sese VVLtVs VarIabat In oMnes:
 VIX styX, aVt fVrlæ tot PhLegetontIs habent.
 NVnC oCVLIs, nVnC ore MInaX, nVnC VIrIbVs VsVa
 Cæperat & tVrpes VI LanIare genas.
 Non tantIs, VeL tot fVrIIs arDebat Orestes:
 Non tantæ AIaCIs, non AthaMantIs erant.
 sara parens fLebat: neC opIs sIbI ConsCla sanæ,
 InIICIt heIl bInas In fera CoLLa ManVs.
 QVIN soCIIIs aDIVra toro VInCLIsqVe reCLVDIt;
 At torVs, & ferrI nIL qVoqVe VInCLa IVVant.
 EXVLVLat; qVestVs fVrlasqVe phrenetICVs aVget:
 TVrba fLet, aC tantIs nIL VaLet ILLa MaLIIs.
 spes erat In MeDICIs; at II tot In artIbVs hærent:
 Res ea, res artIs nobILLorIs erat.
 CæLIca tentantVr; seD & hæC VIX DenIqVe prosVnt:
 Et pLVs eXCresCens VIrVs In ossa VenIt.
 sVnt qVoqVe qVI fVrIIs IVVenIs saCra CarMIna Cantant:
 nIL IVVat; & fVrlas ILLa, neC Ista LeVant.
 Interea LVnæ pLenVs prope CLaVDItVr orbIs;
 VLLa neC aVXILIo DeXtra, neC aVra VenIt.

Ordiam ex ritu, quo nos, Francisce, Sacello
Exuviis ducet nexa tabella tuis.

Nam series tanta est, ut si non esset & ordo;
In Labyrinthæas cogerer ire vias.

Urbe fuit (*) juvenis ter senis editus annis;
Vidit abhinc sextas dura pruina nives.

Hunc subitus mentis furor ac vefania cepit:

Qui fuerat, linguæ nunc procul usus erat.

Clara recensitis inerant deliria dictis;

Jaçtato stillans ibat ab ore liquor.

Quin adeo sese vultus variabat in omnes:

Vix styx, aut furia tot Phlegetontis habent.

Nunc oculis, nunc ore minax, nunc viribus usus.

Ceperat & turpes vi laniare genas.

Non tantis, vel tot furiis ardebat Orestes:

Non tantæ Aiæ, non Athamantis erant.

Sara parens flebat: nec opis sibi conscia sanæ

Injicit hei! binas in fera colla manus,

Quin sociis adjuta toro vinculisque recludit;

At torus, & ferri nil quoque vincla juvant.

Exululat; questus furiasque phreneticus auget:

Turba flet, ac tantis nil valet illa malis.

Spes erat in Medicis; at ii tot in artibus hærent.

Res ea, res artis nobilioris erat.

Cælica tentantur; sed & hæc vix denique profunt:

Et plus excrescens virus in ossa venit.

Sunt quoque qui furiis juvenis sacra carmina cantant:

Nil juvat, & furias illa, nec ista levant.

Interea Lunæ plenus prope clauditur orbis;

Ulla nec auxilio dextra, nec aura venit.

(*) Joannes
Gommaerts
1659.
30. Decemb.
Mechlinia.

EXCVssIs IgItVr VIsa hæC spes VnICa rebVs:
 HanC fVIt eX Mystæ VoCe seCVta parens.
 Vota tIBI, FranCIsCe, faCIt. IaM LVXerat Eos;
 sVrgIt, & eXVVIs sVppLICat ILLa tVIs.
 PICta tabeLLa thoLo est; pottaMI hæC InCLyta sIgnat
 FaCta, saLVtarI gesta faVore PatrIs.
 HanC VbI ConspeXIt; CVr nI qVoqVe FILIVs hIsCe,
 sanCte VIr, In tItVLLIs annVMeretVr, alt?
 sentIat Is parIter qVID oVans tVa DeXtera possIt;
 fIXaqVe proDIGIIs sIt noVa CaVsa tVIs.
 DIXIt; & eXorta est, & pLVs fIDVCIa CreVIt;
 CeV soLet affVsâ CresCere rIVVs aqVâ.
 sanCra faCIt Mystes: VotIVVs LVCet In arâ
 CereVs; & VVLtVs VIX CapIt Ipsa sVos.
 faLLor? an hos CæLo XaVerIVs eXpLICat, InqVIt,
 FILIVs & sanâ nVnC qVoqVe Mente VaLet?
 Vera fVIt Vates; neqVe spes hanC CæCa fefeLLIt:
 MoX fVIt aVgVrII CaVsa seCVta sVI.
 TeCra petIt: sospesqVe toro, res MIra! Ioannes
 LIba parens gnato protInVs aDfer, alt.
 ObstVpVIt, VIsVsqVe parens, atqVe ora retorsIt;
 TantaqVe VIX pLenâ gaVDIa Mente tVLLIt.
 fIt strepItVs: VoLat, & VICInIa ConfLVIt ILLVC,
 AttonItIqVe VIrI, CVMqVe parente nVrVs.
 pVLLVs erat; parat hæC eLIXI IVsCVLa pVLLI:
 sorbet et eLIXas saLVVs eDItqVe Dapes.
 Et peDICIs eXVtVs oVat, ferrIqVe CatenIs;
 AssIDet eXtrVcto CoLloqVItVr qVe foCo.
 sanaqVe Verba refert IterVM IeIVnIa pensans:
 seX VaCVVs Venter qVippe DiebVs erat.

Excuffis igitur vifa hæc Ipſes unica rebus:
 Hanc fuit ex Myſtæ voce ſecuta parens.
 Vota tibi, *Franciſce* facit. Jam luxerat Eos;
 Surgit, & exuviis ſupplicat illa tuis:
 Picta tabella tholo eſt; (y) Pottami hæc inclyta ſignat
 Facta, ſalutari geſta favore Patris.
 Hanc ubi conſpexit; cur ni quoque filius hiſce,
 Sancte vir, in titulis annumeretur, ait?
 Sentiat is pariter, quid ovans tua Dextera poſſit;
 Fixaque prodigiis ſit nova cauſa tuis.
 Dixit, & exorta eſt, & plus fiducia crevit;
 Ceu ſolet affuſâ creſcere rivus aquâ.
 Sancta facit Myſtes: votivus lucet in arâ
 Cereus; & vultus vix capit ipſa ſuos.
 Fallor; an hos cælo *Xaverius* explicat, inquit,
 Filius & ſanâ nunc quoque mente valet?
 Vera fuit vates; neque ſpes hanc cæca feſellit:
 Mox fuit augurii cauſa ſecuta ſui.
 Tecta petit: ſoſpeſque toro, res mira! Joannes,
 Liba parens gnato protinus adfer, ait.
 Obſtupuit, viſuſque parens atque ora retorſit,
 Tantaque vix plenâ gaudia mente tulit.
 Fit ſtrepitus: volat, & vicinia confluit illuc,
 Attonitique viri, cumque parente nurus.
 Pullus erat: parat hæc elixi juſcula pulli:
 Sorbet & elixas ſalvus editque dapes.
 Et pedicis exutus ovat, ferrique catenis:
 Affidet extructo colloquiturque foco.
 Sanaque verba refert iterum jejunia penſans:
 Sex vacuus venter quippe diebus erat.

(y) *Sopra Reli-
 quias picta tabu-
 la exhibens mira-
 cula Potami in
 Calabria à S.
 Xaverio facta.*

MECHLINIA ILLUSTRATA

Sic vorat esuriens sylvis fera pabula vultur;
 Sic lacerat mutilans exta ferina lupus.
 Vesper erat; positosque pius sopor obruit artus:
 Ductaque nox somno est visa fuisse brevis.
 Crastina lux fulget: mora nulla, citatius Euro
 Currit, & Auctori se vovet ipse suo.
 Et quod sanus ovet, voti reus ipse fatetur,
Xaveri, hoc pignus muneris esse tui.
 Sic age, sic cæcos leni, *Francisce*, furores,
 Quos pariter nostræ tot rota mentis habet.
 Quis furor heu! vitiis justo pugnare Tonanti?
 Quis furor heu! hostem vindicis esse sui?
 Vulgaris furor est: hæc iô! hæc vincula rumpe;
 Cinget & exuvias iusta corona tuas.

ELEGIA TERTIA

Veneficium ope Reliquiarum
 S. FRANCISCI XAVERII
 SUBLATUM.

Anchora sublata est: nunc currimus altius æquor.
 Hic quoque *Xaverii* Lipsana vela regent.
 Æquor & est, fateor, sat formidabile nobis:
 Hei! quot in hoc sparſæ non periere rates!
 Quâ petitur tellus, blandis via juncta venenis
 Affluit; his *Circe* toxica fundit aquis.
 Suxit ab his quædam quoque triste venefica virus,
 Quæ patrio fertur læva patrare foro.
 Illa malis inhians passis per busta capillis
 Errat, & è certis colligit ossa rogis.

Hinc

SIC Vorat esVrlens syLVIs fera pabVLa VVLtVr;

SIC LaCerat MVtILans eXta ferlna LVpVs.

Vesper erat; posltosqVe pIVs sopor obrVIt artVs:

DVCraqVe noX soMno est VIsa fVIsse breVIs.

CrastIna LVX fVLget: Mora nVLLa, CitatIVs EVro

CVrrIt, et AVctorI se VoVet Ipse sVo.

Et qVoD sanVs oVet, VotI reVs Ipse fatetVr,

XaVerI, hoC pIgnVs MVnerIs esse tVI.

sIC age, sIC CæCos LenI, franCIsCe, fVrores,

QVos parIter nostræ tot rota MentIs habet.

QVIs fVror heV! VItIIs IVsto pVgnare TonantI?

QVIs fVror heV! hosteM VInDICIs esse sVI?

VVLgarIs fVror est: hæC Iô! hæC VInCVLa rVMpe,

CInget et eXVVias IVsta Corona tVas.

ELEGIA TERTIA

Veneficium ope Reliquiarum

S. FRANCISCI XAVERII

SUBLATUM.

AnChora sVbLata est: nVnC CVrrIMVs aLtIVs æqVor.

HIC qVoqVe XaVerII LIpsana VeLa regent.

ÆqVor et est, fateor, sat forMIDabIle nobIs:

HeI! qVot In hoC sparsæ non perIere rates!

QVà petItVr teLLVs, bLanDIs VIa IVnCra VenenIs

AffLVIt, hIs ClrCe toXICa fVnDIt aqVIs.

SVXIt ab hIs qVæDaM qVoqVe trIste VenefICa VIrVs,

QVæ patrIo fertVr sæVa patrare foro.

ILLa MaLIs InhIans passIs per bVsta CapILLIs

Errat, et è CertIs CoLLIgIt ossa rogIs.